

veckans **TORA**

Pinchas (Pinehas)

Kommentar till veckans parasha (avsnitt) från Toran: 4 Mos 25:10–30:1

Vi rekommenderar att du läser igenom det aktuella avsnittet i din Bibel först innan du studerar kommentarerna.

Be att Gud talar till dig när du läser kommentarerna och tänk på följande: (1) Vad talar starkast till mig? (2) Vad kan jag börja tillämpa? (3) Finns det något jag behöver ändra på i mitt liv?

Fridsförbundet med Pinehas

“HERREN talade till Mose. Han sade: ‘Pinehas, son till Eleasar, son till prästen Aron, har vänt bort min vrede från Israels barn, genom att han har nitälskat bland dem så som jag nitälskar. Därför har jag inte i min nitälskan utrotat Israels barn. Säg därför: Se, jag sluter med honom ett fridsförbund. För honom och för hans avkomlingar efter honom skall detta vara ett förbund till ett evigt prästämbete, eftersom han nitälskade för sin Gud och bringade försoning för Israels barn.” (4 Mos 25:10-13)

Slutet av förra veckans Tora avsnitt handlade om Israels otuktssynd med Moabs döttrar på Bileams inrådan. Bileam visste att Gud hatar sexuella otuktssynder. Att inleda männen i Israel i denna frestelse genom kvinnorna i Moab, var därför det effektivaste sättet att utlösa en dom över Israel när han inte själv kunde förbanna dem. På det sättet kunde han till slut få sin lön av Balak.

I hedningarnas avgudadyrkan ingår alltid sexuell omoral och så var det i synnerhet med Moab och deras dyrkan av guden Baal-Peor. Det står:

“Medan Israel uppehöll sig i Sittim, började folket bedriva otukt med Moabs döttrar. Dessa inbjöd folket till sina gudars offermåltider, och folket åt och tillbad deras gudar. Och Israel slöt sig till Baal-Peor. Då upptändes HERRENS vrede mot Israel.” (4 Mos 25:1-3)

“Då upptändes HERRENS vrede mot Israel.” (v. 3) Det hebreiska ordet כָּחַם som är översatt med ”vrede” i denna vers och ”glödande vrede” i vers 4, är ett mycket starkt ord för vrede som enbart används i Toran om Guds vrede i samband med sexuella synder. Vi ser i denna händelse hur oerhört allvarligt Gud ser på det som har med sexuell otukt att göra. Paulus skrev till korinterna:

*“Vet ni inte att era kroppar är Messias lemmar? Skall jag ta Messias lemmar och göra dem till en skökas lemmar? Nej, naturligtvis inte! Eller vet ni inte att den som förenar sig med en sköka är en kropp med henne? Det heter: De två skall bli ett kött. Men den som är förenad med Herren är en ande med honom. **Fly bort från otukten!** All annan synd som en människa begår är utanför kroppen, men den otuktige syndar mot sin egen kropp. Eller vet ni inte att **er kropp är ett tempel åt den helige Ande**, som bor i er och som ni har fått av Gud, och att ni inte tillhör er själva? **Ni har blivit köpta och priset är betalt.** Så förhärliga då Gud i er kropp!”* (1 Kor 6:15-20)

Det är två synder som vi är befallda att fly från: sexuell otukt och avgudadyrkan (1 Kor 6:18 och 10:14). Att fly betyder att vi inte enbart ska stå emot dessa synder utan att vi måste försvinna ifrån området runt dem. Vi ska inte ens vistas i närheten av dessa synder eller sådant som är förknippat med dem.

*“Och HERREN sade till Mose: ‘Hämta folkets alla huvudmän och häng upp dem i solen inför HERREN, för att HERRENS **glödande vrede** må vändas ifrån Israel.’ Då sade Mose till Israels domare: ‘Var och en av er skall bland sina män döda dem som har slutit sig till Baal-Peor.’”* (v. 4-5)

Den sexuella gemenskapen mellan man och kvinna inom äktenskapet är en av de största gåvorna som Gud gett människan för att styrka och välsignelse den viktigaste relationen i livet. Sexualiteten inom äktenskapet är så viktig att det är en skyldighet som makar har till varandra.

“Mannen skall ge sin hustru vad han är skyldig henne och på samma sätt hustrun sin man. Hustrun bestämmer inte över sin kropp, det gör mannen. På samma sätt bestämmer inte mannen över sin kropp, det gör hustrun. Håll er inte borta från varandra utom möjligen för en tid med bådas samtycke.” (1 Kor 7:3-5)

Den fina gåva som Gud gett gör också att hans speciella vrede upptänds när den inte brukas på det sätt som han har tänkt. Mellan äkta makar är det sexuella samlivet rent. Utanför denna helgade relation är det däremot orent. Det står i Hebreerbrevet: *“Äktenskapet skall hållas i ära bland alla och den äkta sängen bevaras obefläckad. Ty otuktiga och äktenskapsbrytare skall Gud döma.”* (Heb 13:4) Otukt inkluderar även sexuellt samliv innan ett äktenskap har ingåtts offentligt inför Gud och människor, vilket t ex framgår av berättelsen om Josef och Mirjam i Matteus 1:18-19. Den urgamla judiska vigselritualen inleds med orden:

*”Lovprisad vare Du, Evige, vår Gud, världens Konung, som har helgat oss genom Sina bud och givit oss lagar mot äktenskap i förbjudna led **samt förbjudit man och kvinna att leva tillsammans som äkta par, innan de genom brudhimmel** (Chuppa ”vigsel”) **och heliggörelse** (Kiddushin/trolovning) **är vigda till varandra.** Lovprisad vare Du, Evige som har helgat Sitt folk Israel genom brudhimmel och heliggörelse.”*

Att äktenskapliga relationer inte inleds före vigseln har i alla tider varit inte enbart judisk utan även kristen praxis. Det är på bröllopsnatten som den sexuella gemenskapen inleds. Detta ingår i uppmaningen i Hebreerbrevet att hålla

äktenskapet i ära. Äktenskapligt samliv är förbehållet man och hustru inom äktenskapets ram. Det har visat sig i undersökningar som gjorts i USA att sexuellt samliv innan ett par är vigda, är idag den främsta orsaken till skilsmässor bland kristna par.

Det finns sådana som undervisar idag att ett äktenskap ingås vid det första samlaget. Det är en obiblisk lära eftersom det första samlaget måste föregås av trolovning och en offentlig vigsel. Det är Guds ordning.¹

Förbud mot avgudadyrkan och sexuell otukt är grundläggande i Toran och ingår bland de minimikrav som apostlarna ställde även på alla troende hedningar i Apostlagärningarna 15. Paulus skrev till de troende i Efesus:

”Men otukt och allt slags orenhet eller girighet skall inte ens nämnas bland er, det anstår inte de heliga. Inte heller passar sig fräckt och oförnuftigt prat eller tvetydigt skämt. Tacka i stället Gud. Ni skall veta att ingen otuktig... skall ärva Messias och Guds rike.” (Ef 5:3-5)

Paulus uppmanar både de troende i Korint och Timoteus att fly bort från sexuell omoral (1 Kor 6:18, 2 Tim 2:22). Det betyder att allt som anspelar på omoral och otukt som t ex dåliga skämt, oanständigt klädsel, förföriskt mode, osv inte hör hemma bland lärjungar till Messias. Vi är befallda att fly så långt bort vi kan från detta, precis som Josef gjorde, när han hellre hamnade i fängelse än att stanna kvar i samma rum som Potifars hustru. Paulus uppmanade Timoteus att vara ett föredöme när det gäller renhet. *”...var ett föredöme för de troende i ord och gärning, i kärlek, trohet och renhet.” (1 Tim 4:12).*

Guds speciella vrede över sexuell otukt

”Och se, då kom en man av Israels barn och förde in bland sina bröder en midjanitisk kvinna inför ögonen på Mose och hela Israels menighet, medan de stod och grät vid ingången till uppenbarelsetältet.” (4 Mos 25:6)

Otukten på Moabs hedar gick så långt att en av de ledande männen i Simeons stam förde in en midjanitisk kvinna i sitt tält mitt framför ögonen på Mose och hela församlingen när de stod och grät inför HERREN.

Samma fräckhet att öppet bedriva otukt har alltid karaktäriserat de samhällen som Gud har dömt. ***”Deras uppsyn vittnar emot dem. Liksom Sodoms folk bedriver de sina synder öppet och döljer dem inte. Ve över deras själar, ty själva har de berett sig olycka.” (Jes 3:9)*** Petrus skrev: ***”Städerna Sodom och Gomorra dömde han till undergång. Han lade dem i aska och gav så ett exempel på vad som skulle hända de ogudaktiga... Herren vet alltså att frälsa de gudfruktiga ur frestelsen och att hålla de orättfärdiga i förvar och straffa dem fram till domens dag, särskilt dem som i orent begär följer sin köttsliga natur och föraktar Herren.” (2 Pet 2:6,9-10)*** Vi har nu återigen nått denna nivå av ohejdad omoral i vår tid och domen står för dörren. Billy Graham sa för årtionden sedan att om inte Gud dömer Amerika måste han återuppväcka Sodom och Gomorra och be om ursäkt. Domen kommer att falla till slut.

“När Pinehas, son till Eleasar, son till prästen Aron, såg detta, steg han upp i menigheten och tog ett spjut i handen, följde efter den israelitiska mannen in i tältet och genomborrade dem båda, såväl den israelitiska mannen som kvinnan, henne genom hennes underliv. Då upphörde hemsökelsen bland Israels barn. Men de som omkom genom hemsökelsen utgjorde tjugofyra tusen.” (v. 7-9)

HERREN belönade Pinehas nitälskan för rättfärdighet med att ge honom och hans efterkommande ett evigt fridsförbund.

“HERREN talade till Mose. Han sade: ‘Pinehas, son till Eleasar, son till prästen Aron, har vänt bort min vrede från Israels barn, genom att han har nitälskat bland dem så som jag nitälskar. Därför har jag inte i min nitälskan utrotat Israels barn. Säg därför: Se, jag sluter med honom ett fridsförbund. För honom och för hans avkomlingar efter honom skall detta vara ett förbund till ett evigt prästämbete, eftersom han nitälskade för sin Gud och bringade försoning för Israels barn.’” (v. 10-13)

Pinehas identifierade sig med den glödande vreden i Guds hjärta över den sexuella otukten vilket gjorde att hemsökelsen upphörde. Hans drastiska handling avvägrade Guds dom att utplåna Israel på grund av denna synd. Det står i Jesaja:

“Min själ längtar efter dig om natten, ja, anden i mig söker dig. Ty när dina domar drabbar jorden, lär sig världens invånare rättfärdighet. När den ogudaktige får nåd, lär han sig inte rättfärdighet. I det land där rätt skulle råda, handlar han orätt, han ser inte HERRENS höghet. HERRE, din hand är upplyft, men de ser det inte. De skall se din iver för folket och blygas, ja, den eld som är avsedd för dina fiender skall förtära dem. HERRE, du skall ge oss frid.” (Jes 26:9-12)

Pinehas fick folket att få upp ögonen för HERRENS helighet och Hans upplyfta hand genom att nitälska för Guds rättfärdighet. Gud lovade därför honom och hans efterkommande ett fridsförbund med ett evigt prästämbete. Om Pinehas inte hade utfört sin domshandling över synden skulle hela folket ha förgåtts. Han räddade därmed Israel och skapade frid. Det står: *“han nitälskade för sin Gud och bringade försoning för Israels barn”*. (v. 13) Pinehas är därmed en förebild på Messias.

Frid på hebreiska är *shalom*, vilket skrivs שלום. I alla handskrivna Torarullar är emellertid bokstaven vav (ו) i ordet *shalom* i denna vers bruten på mitten. Jeshua sa: *“Amen säger jag er: Innan himmel och jord förgår, skall inte en enda bokstav, inte en prick i Toran förgå, förrän allt har skett.”* (Matt 5:18) Vad betyder då den brutna bokstaven vav (ו) i denna vers i Toran? Bokstaven vav utgör en del av det heliga gudsnamnet JHVH יהוה. Att den bokstav som representerar gudsnamnet är avbruten, indikerar att det inte handlar om ett perfekt, fullkomligt fridsförbund.

I Guds vrede över synden som drabbade Jeshua på korsets trä när han bringade försoning för oss, ser vi fullheten av Guds helighet. Paulus skriver: *“i hans kropp fördömde Gud synden”*. (Rom 8:3) Samtidigt uppenbaras också Guds barmhärtighet. Jeshua inte bara dömde vår synd som Pinehas gjorde. Han tog straffet för vår synd på sig själv. Han är vår Överstepräst som kommit med det

fullkomliga fridsförbundet! *"Ty han är vår frid."* (Ef 2:14) *"Ty Gud beslöt att låta hela fullheten bo i honom och genom honom försona allt med sig, sedan han skapat frid i kraft av blodet på hans kors - frid genom honom både på jorden och i himlen."* (Kol 1:19-20) **Må vi aldrig förringa eller ursäkta vår synd som fick Jeshua att utstå detta lidande för oss!** Må vi i stället vara snara till att omvända oss.

Det var i Sittim som Israel begick denna synd som gjorde att tjugofyra tusen dödades. I Mika 6:5-6 uppmanar Gud Israel att för evigt komma ihåg detta för att ta varning:

"Mitt folk, kom ihåg vad Balak, kungen i Moab, hade i sinnet och vad han fick för svar av Bileam, Beors son. Kom ihåg hur det var mellan Sittim och Gilgal och lär dig förstå HERRENS rättfärdiga gärningar."

Paulus skriver också: *"Det som hände dem har blivit ett varnande exempel för oss, för att inte vi liksom de skall ha begär till det onda... Låt oss inte heller begå otukt, som en del av dem gjorde, och därför föll tjugotretusen på en enda dag."* (1 Kor 10:6,8)

Att Paulus anger 23 000 i stället för 24 000 som det står i Toran, kan bero på att 1000 inte dödades genom hemsökelsen utan genom att de upphängdes inför HERREN (4 Mos 25:4-5). Vissa läsararter anger dock 24 000 i 1 Kor 10:8. Oavsett hur det ligger till med detta, så är denna händelse vid Baal-Peor något som både Profeterna (GT) och Apostlarna (NT) uppmanar oss att ta noggrann lärdom av. Sammanlagt tjugofyra tusen i den nya generation som stod i beredskap att inta Landet dog på grund av sexuell otukt!

Ingen otuktig kommer att ärva Guds rike. **Innan det Messianska riket bryter in kommer återigen sexuell otukt att utgöra en speciell frestelse för den sista generationen precis som på Moabs hedar just innan de kom in i Löfteslandet.** Må vi ta noggrann varning och fly otukten! Vår Mästare varnade angående den yttersta tiden: *"Vaka alltid och be om kraft att kunna undfly allt det som skall komma och kunna bestå inför Människosonen."* (Luk 21:36) Det kommer att kräva extra vaksamhet och nåd från Gud att kunna undfly all sexuell omoral i den yttersta tiden.

Den andra folkräkningen

"Efter hemsökelsen sade HERREN till Mose och till Eleasar, prästen Arons son: 'Räkna antalet av Israels barn, hela menigheten, de män som är tjugo år eller äldre, efter deras familjer, alla i Israel som kan göra krigstjänst.'" (4 Mos 26:1-2)

Efter händelsen med Baal-Peor befallde Gud Mose att räkna Israels barn för andra gången. Den första folkräkningen ägde rum i början av ökenvandringen efter det att Tabernaklet invigts. Nu räknades den nya generationen som skulle inta Löfteslandet. Efter Sittim kom ingen mer hemsökelse över Israel innan de intog Landet.

*"Dessa var de som inmönstrades av Mose och prästen Eleasar, när de mönstrade Israels barn på Moabs hedar vid Jordan mitt emot Jeriko. **Bland dessa fanns ingen av dem som förut hade blivit inmönstrade av Mose och prästen Aron, när de mönstrade Israels barn i Sinai öken, ty om dem hade HERREN sagt: 'De skall dö i öknen.'** Ingen fanns kvar av dem förutom Kaleb, Jefunnes son, och Josua, Nuns son."* (v. 63-65)

Gud hade dömt hela den första generationen som kom ut ur Egypten, förutom Josua och Kaleb, att dö i öknen. Den nya generationen hade fostrats av Gud under ökenvandringen för att kunna inta Löfteslandet. Hans domar hade drabbat dem för deras överträdelser, senast i samband med Baal-Peor.

HERREN sa till Mose: *"Åt dessa skall landet utskiftas till arvedel, efter antalet namn. Åt en större stam skall du ge en större arvedel och åt en mindre stam en mindre arvedel. Varje stam skall få sin arvedel efter antalet av dem som inmönstrats."* (v. 53-54) Varje stam skulle nu få arva Landet utifrån sin storlek. Det var därför nödvändigt att göra en ny sista folkräkning innan de kom in i Landet. Det totala antal som inmönstrades var 601 730. Jämfört med den generation som kom ut ur Egypten, vilka utgjorde 603 550 hade det alltså skett en minskning med nästan 2000 män under ökenvandringen, eftersom Guds domar hade drabbat folket.

Den stam som hade minskat mest var Simeons stam, vilken mer än halverades under ökenvandringen. Mannen som Pinehas dödade var en furste i Simeons stam. Det tyder på att förmodligen många bland Simeons ättlingar hade följt hans dåliga exempel. Ledare har ett stort ansvar eftersom de påverkar andra. Simeon fick därför en mindre arvslott i Löfteslandet. I själva verket uppgick de i Juda stams arvslott. Den stam som förökats mest under ökenvandringen var Manasse. De fick en större arvslott.

I Romarbrevet 11 liknar Paulus Israel vid ett äkta, eller odlat, olivträd, i motsats till hedningarna som utgör ett vilt olivträd. *"Ty om du har blivit borthuggen från det vilda olivträd som du av naturen tillhörde, och mot naturen har inympats på ett äkta olivträd, hur mycket lättare kommer då inte dessa naturliga grenar att ympas in på sitt eget olivträd."* (Rom 11:24)

Det är framför allt tre saker som skiljer ett odlat olivträd från ett vilt. För det första beskär man ett odlat olivträd, för det andra plöjer man upp marken runt omkring för att ta bort ogräs och annan växtlighet som tar näring ur marken och för det tredje gödslar man sedan marken. Allt detta för att trädet ska bära nyttigt och ätbar frukt.

Det är detta som skiljer Israel från alla andra nationer. Gud har fostrat och tuktat dem och han har sänt sina profeter att tala sitt ord till dem. När det gäller hedningarna däremot så förklarade Paulus för dem i Lystra: *"[Gud] har under gångna släktled tillåtit alla hednafolk att gå sina egna vägar."* (Apg 14:16) Och till hedningarna på Areopagen i Aten sa han: *"Gud har länge haft överseende med okunnighetens tider, men nu befaller han människorna att de alla och överallt skall omvända sig."* (Apg 17:30) Hedningarna har inte blivit tuktade av Gud på samma stränga sätt som Israel. Det står i Amos:

"Hör detta ord som HERREN har talat mot er, ni Israels barn, mot hela det släkte som jag har fört upp ur Egyptens land. Så har han sagt: Endast er har jag känt som mitt folk av alla jordens släkter, därför skall jag också straffa er för alla era missgärningar." (Am 3:1-2)

Hebreerbrevet förklarar på samma sätt skillnaden mellan äkta och oäkta söner: *"Ty den Herren älskar tuktar han, och han ägar var son som han har kär. Det är till er fostran som ni får utstå lidande. Gud handlar med er som med söner. Och var finns väl en son som inte tuktas av sin far? Om ni inte får en sådan fostran som alla andra, då är ni oäkta barn och inte riktiga söner." (Heb 12:6-8)* En gudsman, som nu är hemma hos Herren, brukade säga: "Gud älskar alla människor. Somliga älskar han så mycket att han låter dem gå igenom provningar och svårigheter".

Gud har fostrat och tuktat Israel. Paulus varnade de troende hedningarna i Rom: *"Ty om Gud inte skonade de naturliga grenarna skall han inte heller skona dig. Se här Guds godhet och stränghet: hans stränghet mot dem som föll, hans godhet mot dig, om du blir kvar i hans godhet, annars blir också du borthuggen." (Rom 11:21-22)*

Gud har inte bara fostrat Israel utan också vårdat dem och gett dem andlig näring genom att han har anförtrott dem sitt Ord. Det är därför Paulus kallar Israel för ett äkta olivträd jämfört med alla andra folk.

Idag har Guds Ord funnits också bland hedningarna i nästan två tusen år. Domen står nu för dörren för alla folk precis som Paulus förklarade inför grekerna i Aten: *"Gud har länge haft överseende med okunnighetens tider, men nu befaller han människorna att de alla och överallt skall omvända sig. Ty han har fastställt en dag då han skall döma världen med rättfärdighet genom den man som han har bestämt till det, sedan han erbjudit tron åt alla genom att uppväcka honom från de döda." (Apg 17:30-31)* Må vi förbereda oss för den dagen så att vi får *"en fri och öppen ingång till vår Herre och Frälsare Jeshua Messias eviga rike." (2 Pet 1:11)*

Mose efterträdare

"HERREN sade till Mose: 'Stig upp på Abarimberget och se det land som jag har givit åt Israels barn. Men när du har sett det, skall också du samlas till ditt folk, liksom din bror Aron. Ty ni var upproriska mot mitt ord i öknen Sin, när menigheten tvistade med mig. Ni höll mig inte helig inför deras ögon vid vattnet, Meribas vatten vid Kadesh i öknen Sin.'" (4 Mos 27:12-14)

I detta Tora avsnitt förklarar HERREN återigen för Mose att han inte får komma in i det utlovade Landet. Mose svarade med att be Gud utse en efterträdare som skulle ta över efter honom.

"Mose talade till HERREN. Han sade: 'Må HERREN, den Gud som råder över anden i allt kött, sätta en man över menigheten, som kan gå i spetsen för dem när de drar ut eller vänder åter, och som kan vara deras ledare och anförare, så att HERRENS menighet inte blir som får utan herde.' HERREN svarade Mose: 'Tag Josua, Nuns son, en man med ande, och lägg din hand på honom.'" (v. 15-18)

Varje församling behöver en ledare som går i spetsen framför folket. Han styr inte ensam utan har ledare vid sin sida precis om Mose hade Aron och de äldste i Israel och Josua hade Eleasar och de äldste. *"Mose... tog Josua och förde honom fram inför prästen Eleasar och hela menigheten, och Eleasar lade sina händer på honom och insatte honom i hans tjänst, så som HERREN hade sagt genom Mose."* (v. 22-23)

Det behövs en ledare som är ytterst ansvarig inför Gud som herde för hjorden. Detta är en gudomlig princip. Eleasar betyder "Gud har hjälpt". Han är en bild på Hjälparen, den Helige Ande. Det står om Josua: *"Han skall stå inför prästen Eleasar, som genom urims dom skall hämta svar åt honom inför HERRENS ansikte. Efter hans ord skall de dra ut och efter hans ord vända åter, han själv och alla Israels barn med honom, hela menigheten."* (v. 21) En ledare får inte göra det han själv tycker. Han måste alltid underordna sig den Helige Ande och vara ledd av den Helige Ande för att kunna sköta sin uppgift rätt.

Josua är en förebild på Messias. Josua och Jeshua är samma namn på hebreiska. Jeshua sa: *"Jag är den gode herden"*. (Joh 10:11) **Ära vare HERRENS underbara Namn som har satt en evig ledare och Konung över sitt folk till att efterträda Mose och som kan leda oss in i Löfteslandet!** Mose profeterade om honom: *"HERREN, din Gud, skall låta uppstå åt dig en profet bland ditt folk, av dina bröder, **en som är lik mig**. Honom skall ni lyssna till."* (5 Mos 18:15)

Hebréerbrevet beskriver förhållandet mellan Mose och Messias mer detaljerat.

*"Därför, heliga bröder, ni som har fått del av en himmelsk kallelse, se på Jeshua, den apostel och överstepräst som vi bekänner oss till. Han var betrodd av den som hade insatt honom, liksom Mose var betrodd i hela Guds hus. Men Jeshua är värd mycket större ära än Mose, liksom byggmästaren är värd större heder än själva huset. Varje hus är byggt av någon, men Gud är den som har byggt allt. **Mose var betrodd som tjänare i hela Guds hus för att vittna om det som senare skulle förkunnas. Men Messias är betrodd som Son att råda över Guds hus, och hans hus är vi, när vi håller fast vid vår frimodighet och vårt hopp som vi berömmar oss av.**"* (Heb 3:1-6)

Mose var trogen som tjänare för att vittna om det som skulle komma. Han fick se ritningen till hela huset. Messias däremot är byggmästaren för huset och trogen som Son till att råda över huset. Men Jeshua står inte i motsats till Mose, lika lite som Josua och Mose var motsatser. Jeshua är lik Mose, men han är större än honom.

"Ty Toran [undervisningen] gavs genom Mose, nåden och sanningen kom genom Jeshua Messias." (Joh 1:17) Det finns ingen motsättning mellan Toran, undervisningen, som gavs genom Mose och nåden och sanningen som kom genom Jeshua. Båda kommer från samma källa, från Gud själv. Grundtexten innehåller inget "men" i denna vers, vilket en del översättningar felaktigt lagt till. *"ty genom Moses blev lagen given, men nåden och sanningen hava kommit genom Jesus Kristus."* (1917 års övers.) Jeshua kom för att uppfylla Toran inte för att motsäga den eller ersätta den.

De dagliga offren

*"HERREN talade till Mose. Han sade: 'Befall Israels barn och säg till dem: Var noga med att ni på bestämd tid bär fram **mina offer, min mat av mina eldsoffer, till en ljuvlig doft för mig**. Och säg till dem: Detta är vad ni skall offra åt HERREN som eldsoffer: två felfria årsgamla lamm som **ständigt återkommande brännoffer varje dag**. Det ena lammet skall du offra på morgonen, och det andra lammet skall du offra i skymningen, och såsom spisoffer en tiondedels efa fint mjöl, begjutet med en fjärdedels hin olja av stötta oliver. Detta är det dagliga brännoffret, som offrades på Sinai berg, till en välbehaglig lukt, ett eldsoffer åt HERREN."* (4 Mos 28:1-6)

Parashat Pinchas avslutas med att räkna upp alla påbjudna extra offer, på hebreiska *musaf*, i samband med HERRENS högtider. *"mina offer, min mat av mina eldsoffer, till en ljuvlig doft för mig."*

"mina offer" syftar på blodet som utgöts på altaret.

"min mat" syftar på kropparna som brändes upp

"mina eldsoffer" syftar på allt annat som brändes upp på altaret såsom matoffer, etc.

Allt detta är välbehagligt för Gud när offren frambärs i tro från ett rent hjärta, som det står: *"till en ljuvlig doft för mig"*. (Jämför kommentarerna om "HERRENS måltid" i *Parashat Shelach*.)

Först kommer en repetition av de dagliga offren, vilka på hebreiska heter *tamid*. *Tamid* betyder "alltid" eller "ständigt". I samband med dessa offer bar också prästerna fram rökelse inför HERREN. Då bad man och lovade Gud i Templet. Rökelsen är en bild på bön som det står: *"Låt min bön gälla inför dig som ett rökoffer,"* (Ps 141:2) Det står om Johannes Döparens far Sakarias:

"En gång när turen kom till Sakarias avdelning och han fullgjorde sin prästtjänst inför Gud, fick han vid den sedvanliga lottningen uppdraget att gå in i Herrens tempel och tända rökelseoffret. Allt folket stod utanför och bad medan rökelseoffret bars fram." (Luk 1:8-10)

Det är från dessa "ständiga" offer som den apostoliska uppmaningen kommer att *"be oavbrutet [ständigt]"* (1 Tess 5:17). Det står om Kornelius att han *"bad alltid till Gud"* (Apg 10:2). Han var en gudfruktig hedning som gjorde det på de bestämda tiderna i samband med offren i Templet, se Apg 10:30.

"Detta är det dagliga brännoffret, som offrades på Sinai berg, till en välbehaglig lukt, ett eldsoffer åt HERREN." (v. 6) De dagliga *tamid* offren instiftades redan vid Sinai, men upprepas här igen. Det står om detta i Andra Moseboken:

*"Från släkte till släkte skall detta vara ert dagliga brännoffer inför HERRENS ansikte vid ingången till uppenbarelsetältet. Där skall jag uppenbara mig för er och tala med dig. **Där skall jag uppenbara mig för Israels barn och den platsen skall bli helgad genom min härlighet**. Jag skall helga uppenbarelsetältet och*

altaret, och Aron och hans söner skall jag helga till präster åt mig. Jag skall bo mitt ibland Israels barn och vara deras Gud. Och de skall inse att jag är HERREN, deras Gud, som förde dem ut ur Egyptens land för att bo mitt ibland dem. Jag är HERREN, deras Gud.” (2 Mos 29:42-46)

”Där skall jag uppenbara mig för Israels barn och den platsen skall bli helgad genom min härlighet.” De dagliga offren är en uppenbarelseplats för HERRENS härlighet. Morgonens *tamid* offer var det första offret. Det var ovanpå detta offer som alla andra offer sedan lades. Utifrån de dagliga offren kommer de dagliga bönetimmarna som vi läser om både i Evangelierna och i Apostlagärningarna. *”Petrus och Johannes var på väg upp till templet vid tiden för bönen man ber vid nionde timmen.”* (Apg 3:1)

Det står: *”Var noga med att ni **på bestämd tid** bär fram mina offer.”* (4 Mos 28:2) Uttrycket ”bestämd tid” är på hebreiska *moed*, samma ord som används om HERRENS högtider. *Moed* betyder: ”bestämd tid, högtid, avtalat möte”. I HERRENS högtider ingår de dagliga bönetimmarna varje morgon och eftermiddag. De är avtalade tider som Gud har fastställt på ett speciellt sätt för att möta med oss.

Det var i samband med morgonoffret som Guds härlighet uppenbarades på Pingstdagen (Veckohögtiden) genom att den Helige Ande föll. (Apg 2:1-4,15)

I samband med aftnonffret har många mäktiga saker ägt rum. Det var t ex då som Messias dog och det var då som elden föll på Karmel när Elia bad. Det var också då som både Daniel och Kornelius fick ängladesök medan de bad.

HERRENS högtider omfattar, förutom de årliga högtiderna:

- nymånadshögtiden varje månad,
- sabbaten varje vecka samt
- de dagliga bönetiderna varje dag.

Gud är intresserad av att möta med oss och han vill möta med oss närhelst vi söker honom. Men han har också utvalt speciella mötestider för oss. Det är en välsignelse att hålla hans avtalade mötestider!

Vi är kallade att vara ett andligt prästerskap. Det står i 1 Petrus brev 2:5 och 9: *”Och låt er själva som levande stenar byggas upp till ett andligt hus, ett heligt prästerskap, som skall frambära andliga offer som Gud tack vare Jeshua Messias tar emot med glädje. ... Men ni är ett utvalt släkte, ett konungligt prästerskap, ett heligt folk, ett Guds eget folk, för att ni skall förkunna hans härliga gärningar, han som har kallat er från mörkret till sitt underbara ljus.”*

Det står i Hebreerbrevet 13:15: *”Låt oss därför genom honom alltid frambära lovets offer till Gud, en frukt från läppar som prisar hans namn.”* Utifrån föreskrifterna om de bestämda offren får vi en inblick i den lovprisning vi är kallade till i samband med HERRENS högtider. Ju fler offer, desto mer tacksägelse och lovprisning.

David fick en uppenbarelse om tempelgudstjänsten och lovprisningen i samband med alla offren. De finns nedskrivna i Psaltaren. *“Sedan de hade fört Guds ark dit in, ställde de den i tältet som David hade rest åt den och offrade därefter brännoffer och gemenskapsoffer inför Guds ansikte. ... Han utsåg några leviter till att tjänstgöra inför HERRENS ark, för att de skulle prisa, tacka och lova HERREN, Israels Gud. ... **Det var den dagen som David först bestämde att man genom Asaf och hans bröder skulle tacka HERREN på detta sätt: “Tacka HERREN, åkalla hans namn, gör hans gärningar kända...”**” (1 Krön 16:1,4,7-8)*

1 Krönikeboken 16:8-36, den mäktiga lovprisning som David fastställde den dagen i Jerusalem, ingår än idag i den dagliga bönegudstjänsten i alla synagogor över hela världen, precis som den gjorde i Templet på Jeshuas och apostlarnas dagar. Det står i Lukas 24:52-53: *“De ... vände tillbaka till Jerusalem i stor glädje. Och de var alltid i templet och prisade Gud.”* Och i Apostlagärningarna 2:42: *“De höll troget fast vid ... bönerna.”*

Att göra tjänst inför Guds ansikte i daglig lovprisning och bön hör till vår kallelse som lärjungar till Messias. Det är en stor förmån och välsignelse. De föreskrivna offren i Fjärde Moseboken 28 och 29 i samband med högtiderna, utgör grundstommen till den judiska bönboken, Sidduren. Vi rekommenderar vår Messianska *Introduktion till Sidduren* som du kan beställa här:

http://arielmedia.se/webshop/se/index.php?route=product/product&path=59&product_id=59

På Daniels tid hade bönetiderna utökats till tre genom att man också lagt till en kvällsbön. Det står: *“Så snart Daniel fick veta att skrivelsen var uppsatt, gick han in i sitt hus där han i sin övre sal hade fönster öppna i riktning mot Jerusalem. Där föll han ner på sina knän tre gånger om dagen, bad och tackade sin Gud, så som han tidigare hade brukat göra.”* (Dan 6:10) Detta gällde också på apostlarnas tid. Det urgamla dokumentet Didaché (De tolv apostlarnas undervisning till nationerna) föreskriver angående bön:

”Bed inte heller som hycklarna, utan på detta sätt, så som Herren befalld i sitt evangelium: Vår Far i himlen, må ditt namn hållas heligt. Må ditt rike komma; må din vilja ske på jorden så som i himlen. Ge oss i dag vårt dagliga bröd. Och förlåt oss vår skuld så som även vi förlåter dem som står i skuld till oss. Och led inte in oss i prövningar, utan rädda oss undan det onda: ty makten och härligheten är din, för alltid. Bed på detta sätt tre gånger varje dag.” (Did 8:2-3)

Offren vid högtiderna

“På sabbatsdagen skall du offra två felfria årsgamla lamm och två tiondels efa fint mjöl blandat med olja som matoffer, med tillhörande drickoffer. Detta är sabbatsbrännoffret, som skall offras varje sabbat utöver det dagliga brännoffret, med tillhörande drickoffer.” (v. 9-10)

Varje sabbat offrades extra offer i Templet. De bestod av två årsgamla lamm utöver de dagliga offerlammen. Det handlade alltså om dubbelt så många lamm som på vardagarna. Därför är bönerna, eller rättare sagt, lovprisningarna, fler i synagogan under sabbaten än på vardagarna.

Kapitel 29 handlar om *musaf* offren i samband med hösthögtiderna, som profeterar om Messias ankomst.

*"I sjunde månaden, på första dagen i månaden, skall ni hålla en helig sammankomst. Då skall inget arbete utföras. Den skall för er vara en dag med basunklang. **Som brännoffer till en ljuvlig doft för HERREN skall ni offra en ungtjur, en bagge, sju felfria årsgamla lamm**, och som matoffer till det fint mjöl blandat med olja: tre tiondels efa till tjuren, två tiondels efa till baggen, och en tiondels efa till vart och ett av de sju lammen. **Dessutom skall ni offra en bock som syndoffer som skall bringa försoning för er, detta förutom nymånadsbrännoffret med tillhörande matoffer, det dagliga brännoffret med tillhörande mat- offer och drickoffren i enlighet med föreskrifterna för dem, allt till en ljuvlig doft, ett eldsoffer åt HERREN.**" (4 Mos 29:1-6)*

Basunhögtiden profeterar om Domens dag vid Messias ankomst. Paulus sa på Aeropagen i Aten: *"Ty han har fastställt en dag då han skall döma världen med rättfärdighet genom den man som han har bestämt till det, sedan han erbjudit tron åt alla genom att uppväcka honom från de döda."* (Apg 17:31)

I vers 2 står det: *"Som brännoffer till en ljuvlig doft för HERREN skall ni offra en ungtjur, en bagge, sju felfria årsgamla lamm..."* I denna vers används ett unikt ord om de offer som ska framföras. Det står ordagrant i den hebreiska texten: *"Som brännoffer till en ljuvlig doft för HERREN skall ni **göra** en ungtjur, en bagge, sju felfria årsgamla lamm..."* De judiske lärde undervisar utifrån detta att när någon kommit inför HERRENS domstol på Basunhögtiden och blivit frikänd, blir han född på nytt. Han blir gjord till något nytt. Paulus skrev om den förvandling som kommer att äga rum vid Messias ankomst under Basunhögtiden:

*"**Ty skapelsen väntar ivrigt på att Guds barn skall uppenbaras.** Skapelsen har ju blivit lagd under förgängelsen, inte av egen vilja utan genom honom som lade den därunder. Ändå finns det hopp om att också skapelsen skall befrias från sitt slaveri under förgängelsen och nå fram till Guds barns härliga frihet. Vi vet att hela skapelsen ännu samfällt suckar och våndas. Och inte bara den, utan också vi som har fått Anden som förstlingsfrukt, **också vi** suckar inom oss och **väntar på barnskapet, vår kropps förlossning.** Ty i hoppet är vi frälsta, men ett hopp som man ser uppfyllt är inte längre något hopp."* (Rom 8:19-24)

De allra flesta offren under hela året bars fram vid den sjunde av HERRENS högtider, vilken inträffar i den sjunde månaden: Lövhyddofesten eller Lövhyddohögtiden. Detta är lovprisningshögtiden framför alla andra. Sammanlagt offrades det bl a **sjuttio tjurar**, en tjur för vart och ett av världens sjuttio nationer. Toran delar nämligen, utifrån bl a Första Moseboken 10 som räknar upp sjuttio nationer, in alla folk i sjuttio större folkgrupper. *"Detta var Noas söners stammar efter deras släktled i deras folk. **Från dem har folken utbrett sig på jorden efter floden.**"* (1 Mos 10:32) På första dagen offrades 13 tjurar, den andra dagen 12 tjurar, osv. Den sjunde dagen offrades det sju tjurar. Tillsammans blev det sjuttio tjurar under hela högtiden. Vid dessa offer bad man för alla nationer.

Lövhyddohögtiden är på ett speciellt sätt en högtid för alla folk som det står i Sakarja:

*“Det skall ske att var och en som är kvar av alla de hednafolk som kom emot Jerusalem skall dra dit upp, år efter år, för att tillbe konungen, HERREN Sebaot, och för att fira lövhyddohögtiden. **Men om någon av jordens folkstammar inte drar upp till Jerusalem för att tillbe konungen, HERREN Sebaot, skall inget regn komma över dem.**” (Sak 14:16-17)*

Lövhyddohögtiden handlar mycket om regn, vilket är en symbol på den Helige Andes utgjutande. Regn innebär liv och under Lövhyddohögtiden ber man om regn för det kommande året för att det ska bli en riklig skörd.

Det är mycket intressant att i den hebreiska texten i Fjärde Moseboken 29 som handlar om *musaf* offren under Lövhyddohögtiden, finns det tre extra bokstäver inlagt i texten. Två gånger står ordet drickoffer i plural i stället för i singular, första gången i vers 18 genom att bokstaven *mem* (מ) lagts till, och sedan i vers 31 genom att bokstaven *jod* (י) lagts till. I vers 33 finns sedan återigen ett överflödigt *mem* (מ) i det hebreiska ordet som är översatt till *“på föreskrivet sätt”*. Det står: *“med det matoffer och **de drickoffer som skall offras tillsammans med dem, med tjurarna, baggarna och lammen efter deras antal, på föreskrivet sätt.**”* (v. 33)

Tillsammans bildar dessa tre extra bokstäver i de föreskrivna offren för Lövhyddohögtiden ordet מים, *maim*, som betyder ”vatten”. Offren ligger till grund för Guds välsignelse i form av regn över alla nationer. Om alla nationer förstod vilken välsignelse Israels och Templets upprättelse kommer att innebära för hela världen, skulle de inte tvinga Israel att ge bort sitt Land till araberna!

Vattenösningsceremonierna varje kväll i Templet under Lövhyddohögtiden nådde sin kulmen under den sista, sjunde dagen, den ”stora Hosiannadagen”.

“På den sista dagen, den största i högtiden, stod Jeshua och ropade: ‘Om någon törstar, så kom till mig och drick! Den som tror på mig, ur hans innersta skall strömmar av levande vatten flyta fram, som Skriften säger.’ Detta sade han om Anden, som de skulle få som trodde på honom. Ty Anden hade ännu inte blivit utgjuten, eftersom Jeshua ännu inte hade blivit förhärligad.” (Joh 7:37-39)

I denna tidsålder har vi fått Anden som en förstlingsgåva. **“Anden är en handpenning på vårt arv, att hans eget folk skall förlossas, för att hans härlighet skall prisas.”** (Ef 1:14) I det Messianska riket kommer Anden att utgjutas i fullt mått över hela jorden. *“Ty jorden skall bli full av kunskap om HERRENS härlighet, så som vatten täcker havets djup.”* (Hab 2:14) Vi väntar på Lövhyddohögtidens uppfyllelse.

Shalom!

Lars & Harriet Enarson

Lärjungaskap

Syftet med dessa kommentarer är lärjungaskap till vår Mästare Jeshua från Nasaret. Rabbinerna förbjuder studier i Toran som enbart går ut på att öka vår kunskap. Studierna måste syfta till att helga Namnet, dvs att vi förhärligar Gud genom att lyda det han säger. Jakob uttrycker det så här:

”Var ordets görare, inte bara dess hörare, annars bedrar ni er själva. Om någon är ordets hörare och inte dess görare, liknar han en man som betraktar sitt ansikte i en spegel, och när han har sett sig själv i den, går han sin väg och glömmer genast hur han såg ut. Den som däremot blickar in i frihetens fullkomliga lag och blir kvar i den och inte är en glömsk hörare utan en verklig görare, han blir salig i sin gärning”. (Jak 1:22-25)

1. Vad talade starkast till dig?
2. Nämn minst en, men helst flera, praktiska saker som du kan börja tillämpa!
3. Finns det något du behöver korrigera och ändra på i ditt liv?

Om *Veckans TORA* kommentarer har välsignat dig, tänk på att rekommendera dem till andra.

Prenumeration och kopiering

Dessa kommentarer skickas ut på begäran till alla som ger en månatlig gåva. Du kan ge en gåva på jerusalemsmurar.se eller via ett av våra konton:

- *SVERIGE: PG: 30 86 38–6 eller BG: 609–2316, TWI Skandinavien*
- *NORGE: Elia Bönearme, Kontonummer 163 809 304 24, 1708 Sarpsborg.*
- *FINLAND: AKTIA 405 587–265 910, Mottagare: Karisma Farleden, Ange: Elian Rukousarmeija*

Copyright © Lars och Harriet Enarson 2012–2013

Kopiering, duplicering och regelbunden vidarebefordran av materialet, manuellt eller elektroniskt i alla former är förbjudet utan skriftligt tillstånd av författaren. Skriften säger: “Arbetaren är värd sin lön” (1 Tim 5:18).

Kopiering för behov inom familjen är tillåtet. Vi uppmuntrar också till att vidarebefordra kommentarerna vid enstaka tillfällen till vänner för att uppmuntra dem att också prenumerera på dem.

¹ Vi kan också se detta i berättelsen om Sikem och Dina i 1 Mos 34. Se speciellt vers 7 och 31!